

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/17/641

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	28.04.2017
Vaide esitamise aeg	21.03.2017
Teabevaldaja	Riigimetsa Majandamise Keskus aadress: Toompuiestee 24, 10149 Tallinn e-posti aadress: rmk@rmk.ee
Teabevaldaja vastutava isik	Juhatuse esimees
Vaide esitaja (teabenõudja)	Saaremaa Rüütelkond MTÜ e-posti aadress: xxxxx@online.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
 - a) vaadata uuesti läbi vaide esitaja 27.02.2017 esitatud täiendav teabenõue ning väljastada vaide esitajale 23.02.2017 väljastamata jäetud dokumendid (RMK poolt edastatud dokumentide loetelu punktid 2.1 ja 2.2) või keelduda nende väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Vajadusel konsulteerida eelnevalt vaide esitajaga;
 - b) väljastada vaide esitaja poolt soovitud aktid allkirjastatud kujul või keelduda nende väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus;
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 12.05.2017

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaide täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 17.02.2017 edastas vaide esitaja RMKle teabenõude, milles palus edastada kogu dokumentatsiooni 2011. ja 2012. aastal teostatud raiete kohta Paasvere Metskond 44 kinnistul ja kogu dokumentatsiooni 2016. aastal Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjali kohta.
2. 23.02.2017 vastas RMK vaide esitaja teabenõudele, mille oli juurde lisatud tehnoloogilised kaardid 2011. ja 2012. tehtud raiete ja 2016. tehtud raiejäätmete veo kohta. Samuti oli vastusele lisatud tööde üleandmisaktid allkirjastamata kujul.
3. 27.02.2017 edastas vaide esitaja RMKle täiendava pöördumise, milles juhtis tähelepanu, et soovis saada kogu dokumentatsiooni ning palus kinnitust, et edastatud dokumentide puhul on tegemist kogu dokumentatsiooniga. Samuti palus vaide esitaja edastada aktid allkirjastatud kujul.
4. Kuna RMK vaide esitaja täiendavale teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul ei vastanud, tegi vaide esitaja 07.03.2017 RMK-le meeldetuletuse.
5. 08.03.2017 vastas RMK, et on 23.02.2017 edastanud vaide esitajale kõik vajalikud dokumendid.
6. 21.03.2017 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspeksioonile vaide tema 27.02.2017 edastatud teabenõudele vastama jätmise peale.
7. Vaidemenetluse raames tegin RMKle järelepärimise, millele RMK vastas 11.04.2017.
8. 17.04.2017 tegin RMKle täiendava järelepärimise, millele RMK vaideotsuse koostamise ajaks ei vastanud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt sai Mittetulundusühing Saaremaa Rüütelkond (edaspidi SR) seaduslik esindaja Erasik 30. novembril 2016.a. kohapealse külastuse käigus teada, et ilma SR nõusolekuta ületas RMK poolt tellitud lageraide teostaja SR'le kuuluva maatüki 66001:003:0114 piiri ja teostas lageraiet ka SR omandis oleva maatüki osal. Raiutud puud ladustati SR omandis olevale maatükile.

SR esitas 17.02.17 teabenõude RMKle, milles paluti edastada kogu dokumentatsioon 2011 ja 2012 aastal teostatud raiete kohta Paasvere Metskond 44 kinnistul ja kogu dokumentatsioon 2016 aasta Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjali kohta (lisa 1).

RMK vastas Saaremaa Rüütelkonna teabenõudele 23.02.17 vastuskirjaga, millele oli juurde

lisatud allkirjastamata RMK töö üleandmise aktid nr 4667 ja 24400 ning allkirjastamata 2016 aasta raiejäätmete kokkuveo üleandmise aktid (lisa 2).

Peale RMK 23.02.17 vastuskirja palus Saaremaa Rüütelkond RMK-lt kinnitust, et RMK poolt saadetud dokumentatsioon on terviklik (kogu dokumentatsioon k.a metsateatis jt. dokumendid) ning paluti üleandmisaktid saata allkirjastatuna (lisa 3 ja 4).

RMK ei ole tänaseni teabenõuet täitnud või põhjendanud, miks ta ei saa SR teabenõuet täita või küsitud dokumente edastada.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK) vastab Teie järelepärimises toodud küsimustele alljärgnevalt:

1. RMK-l on seoses 2011. aastal ja 2012. aastal teostatud raietega Paasvere Metskond 44 kinnisasjal ja 2016. aastal Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjali kohta järgmised dokumendid:

1.1. RMK 17.08.2011 töö üleandmise akt nr 24400 raie tegemise kohta eraldisel 2;

1.2. RMK 09.03.2012 töö üleandmise akt nr 4667 raie tegemise kohta eraldisel 9;

1.3. Tehnoloogiline kaart aastatel 2011 ja 2012 tehtud raiete kohta;

1.4. RMK töö üleandmise akt 2016 teostatud raiejäätmete kokkuveo kohta eraldisel 2;

1.5. RMK töö üleandmise akt 2016 teostatud raiejäätmete kokkuveo kohta eraldisel 9;

1.6. Tehnoloogiline kaart 2016 tehtud raiejäätmete veo kohta.

Esitasime need dokumendid vaide esitajale vastuseks tema 27.02.2017 teabenõudele.

2. Lisaks punktis 1 nimetatutele on RMK-l olemas:

2.1. punktis 1 nimetatud dokumentides viidatud järgmised dokumendid:

2.1.1. 16.02.2011 metsateatis nr 2197004201

2.1.2. 03.01.2012 metsateatis nr 2830004201

2.1.3. 08.08.2007 töövõtuleping nr 3-3.7.1/13010720

2.1.4. 02.07.2007 töövõtuleping nr 3-3.7.1/13010715

2.1.5. 26.06.2012 töövõtuleping nr 3-2.5.1/18411205

2.2. Paasvere Metskond 44 katastriüksusel 2016 teostatud raie ja ümarpuidu kokkuveo üleandmise-vastuvõtmise akt nr 275069711 eraldise 9 kohta ja akt nr 34338000113 eraldise 2 kohta.

Vastates Eraisiku teabenõudele leidsime, et punktides 2.1 ja 2.2 nimetatud dokumendid on mitteasjakohased ja ei ole teabenõude objektiks. Aarman Puit OÜ-ga on sõlmitud töövõtuleping nr 3-3.7.1/13010720 perioodiks 2007-2013, Langipuu OÜ-ga on sõlmitud töövõtuleping nr 3-3.7.1/13010715 perioodiks 2007-2013 ning Aarman Puit OÜ-ga on sõlmitud töövõtuleping nr 3-2.5.1/18411205 perioodiks 2012-2017. Need lepingud on sõlmitud raie- ja kokkuveoteenuste osutamiseks RMK Kirde regioonis. Iga lepingu mahuks on ligikaudselt 200 000 tm metsamaterjali. Lepingud on suuremahulised, sisaldavad mitmekümneid dokumente ja nendest ei ole võimalik välja lugeda raie tegemist või metsamaterjali ladustamist konkreetsel, Saaremaa Rüütelkond MTÜ-le kuuluval kinnistul.

Metsateatise Saaremaa Rüütelkond MTÜ RMK-lt ei nõudnudki. Metsateatiseid on avalikud dokumendid, mille säilitamine nende esitaja juures ei ole kohustuslik. Tulenevalt keskkonnaministri 26.06.2014 määruse nr 27 „Metsateatise esitatavate andmete loetelu, metsateatise vorm, esitamise, tagastamise, registreerimise ja menetlemise kord ning tähtsajad“ § 7 lõikele 1 on metsateatiseid kättesaadavad Keskkonnaametist.

3. 08.03.2017 kell 10:38 saadetud e-kirjaga RMK kinnitas, et „RMK esitas Teile 23.02.2017 vajalikud dokumendid ja teabe RMK poolt vaidlusoleval alal raie tegemise kohta 2011. ja 2012. aastal ning vaidlusalasele alale metsamaterjali ladustamise kohta 2016. aastal“.

4. RMK esitas töö üleandmise aktid väljatrükina infosüsteemist allkirjastamata kujul, sest alates 2015. aastast RMK-s kehtivate nõuete kohaselt akte ei allkirjasta. 2011. aastal ja 2012.

aastal sõlmitud töövõtulepingutega oli aktide allkirjastamine ette nähtud ja seetõttu palusime arhivaaril otsida, kas on olemas sel ajal allkirjastatud akte. Otsimine võttis aega, sest RMK arhiivid asuvad üle Eesti laiali. Otsingute tulemusena leiti hiljem (13.03.2017) ka 2011. aastal ja 2012. aastal allkirjastatud aktid. 2016. aastal akte ei allkirjastatud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

RMK teabevaldajana

RMK põhimääruse (PM) § 1 kohaselt on RMK riigitulundusasutus. Seega on RMK puhul tegemist riigiasutusega, kes on teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 mõistes, mille kohaselt on kogu RMK valduses olev teave avalik teave ning RMKle kohalduvad kõik teabevaldaja kohustused, sh ka teabenõuetele vastamise kohustus.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt võib lõikes 1 nimetatud teabele juurdepääsu piirata seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

Teabenõuetele vastamine

AvTS § 20 punktide 1 ja 3 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks, kui teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil või teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23. Eelnimetatud paragrahvi lõike 2 p 1 kohaselt võib teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõudjale on taotletav teave juba antud ja ta ei põhjenda vajadust saada sama teavet teistkordselt.

AvTS sätestab teabe väljastamise kohustuse, kuid ei sätesta, et väljastatud teave/dokumendid peavad olema allkirjastatud kujul. Küll aga sätestab AvTS § 17 lg 4, et teabenõudja taotlusel peab teabevaldaja väljastama teabe (sealhulgas avalikustatud teabe) ametliku kinnitusega, kui kinnitus on vajalik teabenõudja õiguste ja vabaduste kasutamiseks ning kohustuste täitmiseks.

Antud juhul on vaide esitaja esitanud RMKle 17.02.2017 teabenõude, milles palus edastada kogu dokumentatsiooni 2011. ja 2012. aastal teostatud raiete kohta Paasvere Metskond 44 kinnistul ja kogu dokumentatsiooni 2016. aasta Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjali kohta.

RMK vastas Saaremaa Rüütelkonna teabenõudele 23.02.2017 vastuskirjaga, millele oli juurde lisatud allkirjastamata RMK töö üleandmise aktid nr 4667 ja 24400 ning allkirjastamata 2016 aasta raiejäätmete kokkuveo üleandmise aktid. Kuna seadus ei kohusta väljastama soovitud teavet/dokumente allkirjastatud kujul, siis allkirjastamata dokumentide väljastamisel RMK ei ole rikkunud seaduses sätestatud nõudeid. Küll aga ei ole teabenõude vastuse põhjal võimalik hinnata, kas RMK edastas kogu teabenõudes küsitud dokumentatsiooni.

Peale RMK 23.02.2017 vastuskirja kordas Saaremaa Rüütelkond MTÜ 27.02.2017 oma pöördumist, milles märkis, et soovib saada **kogu** dokumentatsiooni 2011. ja 2012. aastal teostatud raiete kohta Paasvere Metskonnad 44 kinnistul. Lisaks palus vaide esitaja edastada teabe ja dokumentatsiooni 2016. aastal Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjali kohta ning küsis, kas see on kogu dokumentatsioon, mis RMK-i on olemas. Samuti palus vaide esitaja täiendavalt saata üleandmisaktid allkirjastatud kujul.

Kuna RMK seaduses sätestatud tähtaja jooksul vaide esitaja täiendavale teabenõudele ei vastanud, edastas vaide esitaja 07.03.2017 RMK-le meeldetuletuse. 08.03.2017 vastas RMK vaide esitajale, et *RMK esitas Teile 23.02.2017 vajalikud dokumendid ja teabe RMK poolt vaidlusoleval alal raie tegemise kohta 2011. ja 2012. aastal ning vaidlusalasele alale metsamaterjali ladustamise kohta 2016. aastal.* Eeltoodud vastusest pole arusaadav, kas RMKI on peale edastatud dokumentide veel täiendavalt muid dokumente, mille kohta vaide esitaja 27.02.2017 pöördumises küsis. Juhin RMK tähelepanu siinkohal asjaolule, et RMK ei saa teabenõudja eest otsustada, millised dokumendid on teabenõudjale vajalikud. RMK saab teabenõude täitmisest keelduda üksnes siis kui selleks on seadusest tulenev alus. Samuti ei edastatud vaide esitajale soovitud akte allkirjastatud kujul ega keeldutud ka nende väljastamisest. Seadus ei anna võimalust jätta teabenõudes küsitud teabe osas lihtsalt vastamata.

Menetlus käigus palusin RMKI edastada seoses 2011. aastal ja 2012. aastal teostatud raietega Paasvere Metskond 44 kinnisasjal ja 2016. aastal Saaremaa Rüütelkonna kinnistule RMK poolt ladustatud metsamaterjaliga nimekirja kõigist olemasolevatest dokumentidest. Vastusena edastatud dokumentide loetelust nähtus, et RMK ei edastanud teabenõudjale kõiki eeltoodud raie ja materjali ladustamisega seotud dokumente. Samuti ei ole keeldutud nende väljastamisest ega põhjendatud keeldumist. Kuna ka vaide esitaja soovis kogu dokumentatsiooni, siis ei saa asuda ka seisukohale, et RMKI ei olnud arusaadav, milliseid dokumente vaide esitaja soovis.

Asjakohatu on ka RMK väide, et vaide esitaja ei ole RMK-lt küsinud metsateatise. Vaide esitaja küsis RMKIlt kogu olemasolevat dokumentatsiooni. Isegi kui asuda seisukohale, et esimeses teabenõudes ei saanud RMK aru, et vaide esitaja soovib eelpoolnimetatud tegevustega seoses kõiki dokumente pidi see olema RMK-le arusaadav järgmisest pöördumisest, milles vaide esitaja küsis, kas see on kogu dokumentatsioon. Kui RMKI jäi arusaamatuks, mida vaide esitaja kogu dokumentatsiooni all silmas peab, siis tulenevalt AvTS § 15 lõigetest 2 ja 4 on teabevaldaja kohustatud igakülgsest abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning talle vajaliku teabe asukoha ja juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Samuti kui teabenõudest ei selgu, millisel viisil või millist teavet teabenõudja soovib, peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga viivitamata ühendust.

RMK on oma selgitustes märkinud, et *metsateatiseid on avalikud dokumendid, mille säilitamine nende esitaja juures ei ole kohustuslik ning et metsateatiseid on kättesaadavad Keskkonnaametist.* Kui teabevaldajal on teabenõudja poolt soovitud teave olemas, olenemata sellest, kas tal on kohustus seda säilitada või mitte, siis ei saa teabevaldaja keelduda selle väljastamisest, kui selleks puudub õiguslik alus. Kui soovitud teave on kusagil avalikult võrgulehe kaudu kättesaadav, siis annab seadus küll võimaluse juhatada teabenõudja avalikustatud teabe juurde, kuid seadus ei anna võimalust jätta teabenõudele lihtsalt vastamata.

Nõustun RMK-ga selles, et kui erinevate asutustega sõlmitud töövõtulepingud on väga mahukad ja nendest ei ole võimalik välja lugeda raie tegemist või metsamaterjali ladustamist konkreetsel, Saaremaa Rüütelkond MTÜ-le kuuluval kinnistul, siis ei pruugi nende väljastamine olla vajalik, kuid selle väljaselgitamiseks tuleb eelnevalt kontakteeruda vaide esitajaga. Keeldumise korral tuleb keeldumist põhjendada.

Mis aga puudutab allkirjastama tööde üleandmisaktide küsimist allkirjastatud kujul, siis kui RMKI ei ole neid allkirjastatud kujul või kui RMK leiab, et ta ei ole kohustatud juba väljastatud akte täiendavalt allkirjastatud kujul väljastama, siis tuleb väljastamisest keelduda ja seda põhjendada. Seadus ei anna võimalust jätta teabenõudes küsitud teave lihtsalt väljastamata ning põhjendamata, miks soovitud teavet ei väljastata.

Tulenevalt eeltoodust ei ole RMK menetlenud ega täitnud vaide esitaja poolt esitatud teabenõudeid nõuetekohaselt.

Menetlusosalise arvamuse ärakuulamine

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Edastasin RMK-le vaidemenetluse raames järelepärimise, millele RMK vastas 11.04.2017. 17.04.2017 tegin RMK-le täiendava järelepärimise, mis on samal päeval registreeritud RMK dokumendiregistris ning millele palusin vastata hiljemalt 26.04.2017. Täiendavale järelepärimisele RMK vaideotsuse koostamise ajaks (28.04.2017) vastanud ei ole.

Kuna olen andnud RMKle võimaluse oma seisukohtade ja vastuväidete esitamiseks, on täidetud menetlusosalise ärakuulamise kohustus. Kuigi RMK ei ole pidanud vajalikuks minu täiendavale järelepärimisele vastata, teen vaideotsuse, mulle teadaolevate asjaolude põhjal, sh RMK poolt mulle edastatud selgitusi arvestades. Mulle ei ole ka teada, et RMK oleks menetluse käigus vaide esitajale täiendavalt vastanud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel